

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Uw brief van	Ons kenmerk	Contactpersoon	Zoetermeer
	AB/2002/3453		23 januari 2002
Onderwerp		Doorkiesnummer	
informatie ten behoeve van AO 30-1-2002			

U hebt op 30 januari 2002 een Algemeen Overleg geagendeerd over de ontwikkelingen bij de lerarenopleidingen en de educatieve infrastructuur, naar aanleiding van de nota Maatwerk 3 die ik u op 12 september 2001 heb toegezonden.

Te uwer informatie zend ik u hierbij nadere informatie.

Bij mijn brief van 6 november 2001 (kenmerk (AB/BAP/2001/44383) heb ik u de eerste evaluatie van het Educatief Partnerschap aangereikt. Het betrof een rapportage van de inspectie met als titel *Opleiding voor de school* over de vernieuwing van de lerarenopleidingen voortgezet onderwijs aan de hogescholen. De inspectie stel daarin vast dat de opleidingen enthousiast aan de slag zijn gegaan, maar dat het totaalbeeld nog niet geruststelt. In vervolg hierop heb ik een aantal activiteiten aangekondigd.

Het betreft allereerst de vormgeving van een netwerk overleg "arbeidsmarkt- en personeelsbeleid" waarin op landelijk niveau de bestuurlijke vertegenwoordigers van scholen voor primair en voortgezet onderwijs en bve-instellingen in contact komen met de lerarenopleidingen. De afgelopen periode zijn hiertoe voorbereidende gesprekken met de betrokken partijen gevoerd. Een eerste bijeenkomst wordt binnenkort gehouden.

Ten tweede is aangegeven dat de scholen gestimuleerd zullen worden bij de invulling van de opleidingsfunctie binnen de school. Verschillende initiatieven vanuit de scholen worden zowel inhoudelijk als financieel ondersteund.

Tot slot heb ik u laten weten dat met de hogescholen en de HBO-raad zal worden gesproken over de verdere invulling van de vernieuwingsstrategie. Er hebben inmiddels verschillende gesprekken plaatsgevonden. Daaruit blijkt dat men het oordeel van de inspectie onderschrijft dat de lerarenopleidingen de juiste vernieuwingsthema's hebben gekozen en daar ook in gerede mate invulling aan geven. Anderzijds laat men ook weten dat de inspectie op het moment van meting terecht de conclusie heeft geformuleerd dat

aanscherping van het vernieuwingstraject op de volgende punten noodzakelijk was:

- de focus in de innovatie, er wordt (te) veel aangevat,
- de verdere invulling van de relatie met de scholen,
- de invulling van de ICT,
- de projectmatige aanpak van de innovatie,
- de financiële transparantie van de innovatieactiviteiten.

De instellingen wijzen er daarbij op dat de rapportage de situatie in het voorjaar van 2001 betreft, kort na aanvang van het vernieuwingsprogramma. Sindsdien zijn er aanmerkelijke activiteiten ontplooid waarbij het merendeel van de genoemde punten de nodige aandacht heeft gekregen. De instellingen wijzen bovendien op het belang van de cultuuromslag die nodig was voordat daadwerkelijk activiteiten ondernomen konden worden vanuit een vraaggerichte benadering. Men laat weten dat deze cultuuromslag stevig is verankerd en dat de relatie met de scholen is gelegd.

De HBO-raad heeft laten weten nog schriftelijk te zullen reageren op de aanbevelingen van de inspectie.

Voorts ontvangt u hierbij het Inspectierapport *Bekwaam van Start?* Het is de eerste evaluatie van de wijze waarop de instellingen bezig zijn om de opleidingen tot leraar basisonderwijs beter af te stemmen op de startbekwaamheidseisen van de leraar.

In het Convenant van 12 juli 2000 (toegezonden aan de Tweede Kamer bij brief HBO/AS/00/28098) is afgesproken dat de inspectie zal rapporteren over de wijze waarop de bekwaamheidseisen in de opleidingen worden uitgewerkt. Het convenant, dat zich uitstrekt over een periode van maximaal vier jaren, is de overbrugging naar de beoogde Wet op de Beroepen in het Onderwijs waarin de bekwaamheidseisen van de leraar worden geregeld. Het inspectierapport geeft een beeld van de stand van zaken bijna een jaar na de totstandkoming van het convenant. De inspectie stelt vast dat vrijwel alle onderzochte 60 opleidingen (aan 37 instellingen) werken aan de implementatie van de bekwaamheidseisen, al zijn er duidelijke verschillen in voortgang en kwaliteit van uitwerking in het curriculum. Bij vijf instellingen was nog niet of nauwelijks sprake van activiteit. De startbekwaamheden worden vertaald in eindtermen en in programmadoelen voor de afzonderlijke programma-onderdelen, én zij moeten hun weerslag vinden in toetsingsmethoden en toetseisen. De helft van de onderzochte 60 opleidingen was al vergevorderd wat betreft de uitwerking in eindtermen; voor eenderde deel van de opleidingen geldt dat ook voor de programmadoelen; uitwerking in toetsingsmethoden en toetseisen is bij zeker een kwart van de opleidingen al gaande.

Het geheel overziende acht ik de stand van zaken bemoedigend, ervan uitgaande dat de instellingen de implementatie van de startbekwaamheden energiek voortzetten. Met de inspectie is overleg gaande over de voortzetting van de monitoring in de vorm van opleidingsportretten.

In mijn eerder genoemde brief van 6 november jl. heb ik u – vooruitlopend op de feitelijke publicatie - geïnformeerd over een onderzoeksrapport van Research voor Beleid over de eerste tranche zij-instroom. Dit rapport: *Zij-instroom in het beroep. Evaluatie van het eerste jaar: 2000-2001* treft u hierbij aan. Het rapport zal onderdeel uitmaken van een longitudinale evaluatie van het traject zij-instroom en is in dat kader te beschouwen als een nul-meting. Beschreven wordt de periode vanaf 26 juli 2000 tot 1 juli 2001. Dat betekent dat alleen de eerste tranche zij-instromers hier is bevraagd. Over het algemeen zijn betrokkenen tevreden.

Positief is ook de conclusie uit het onderzoek dat zij-instromers door collega's als een volwaardig lid van het team worden geaccepteerd. De onderzoekers concluderen dat het traject geen echte knelpunten kent. Wel blijkt uit het onderzoek dat er nog aandachtspunten zijn. Inmiddels zijn er maatregelen genomen, bij de uitwerking van Maatwerk 3, die betrekking hebben op de aandachtspunten van deze nul-meting. Bijvoorbeeld de

extra aandacht van de inspectie bij het toepassen van artikel 33.3 WVO en het verbeteren van de informatievoorziening aan de scholen. Het rapport is zo opgesteld dat bij de vervolgmetingen de effecten van die inmiddels genomen maatregelen goed zichtbaar worden.

Wat betreft het advies van de Onderwijsraad *Ten dienste van de school* over de educatieve infrastructuur deel ik u mee dat ik u een uitgebreide reactie zal toezenden in maart aanstaande.

Zoals ik al in Maatwerk 3 heb aangegeven, onderschrijf ik de opvatting van de Onderwijsraad hierbij: de overheid heeft een stelselverantwoordelijkheid en dient een samenhangende educatieve infrastructuur te stimuleren met een breed, gevarieerd en toegankelijk aanbod, waarbij wordt uitgegaan van de wensen van de scholen bij het afstemmen van hun personeelsopbouw op de schoolorganisatie.

In de reactie op het advies van de Onderwijsraad zal ik nader ingaan op de opleidings- en de kwalificerende functie van de educatieve infrastructuur. In een aantal opzicht zijn al lijnen uitgezet die medebepalend zijn voor de educatieve infrastructuur. Zo zal het wetsvoorstel over accreditering in het hoger onderwijs kunnen leiden tot waarborging van kwaliteit en transparantie op het moment dat andere aanbieders, ook van lerarenopleidingen, zich aandienen. Het wetsvoorstel Beroepen in het Onderwijs biedt mogelijkheden om onderwijspersoneel langs verschillende wegen op te leiden, waarbij de professionele kwaliteit wordt gegarandeerd in de vorm van bekwaamheidseisen.

Over een nadere vormgeving van de educatieve infrastructuur wil ik met het veld in gesprek. Dat gaat dan onder meer over de vraag op welke wijze het instrument marktwerking bijdraagt aan het realiseren van de doelstellingen die de overheid heeft met het onderwijs, en over de effecten van marktwerking op de educatieve infrastructuur, in het licht van de stelselverantwoordelijkheid van de overheid.

Desgewenst zou ik hierover graag ook met u het gesprek voeren.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

(drs L.M.L.H.A. Hermans)